

Vedlejší věta předmětná

1. a) Dokonči následující souvětí.

- Archeologové zkoumají, jak...
Staré báje a mýty vyprávějí, kdo...
Vědci se podivili, co všechno...
Ze starých map se dozvíme, kudy...

b) Jmenuj další historické prameny, zdroje informací o minulosti.

Vedlejší věta předmětná vyjadřuje předmět z věty řídicí:
Archeologové zkoumají život ve starověkých městech.

Archeologové zkoumají, jak lidé žili ve starověkých městech.

1. HV

2. VV předmětná

Na VV předmětnou se ptáme **pádovými otázkami** (kromě otázky *kdo, co?*) + větou řídicí. Odpovídáme větou předmětnou:

KOHO, CO zkoumají archeologové? – *Jak lidé žili ve starověkých městech.* (VV předmětná)

KOMU, ČEMU se vědci podivili? – *Co všechno lidé v dávných dobách ovládali.* (VV předmětná)

VV předmětná bývá uvozena vztažnými zájmeny (Např. *Informoval, kdo je v případě podezřelý. Chtěl vědět, jaký bude postup.*), vztažnými příslovci (Např. *Nevěděl, kdy přijede. Podívám se, kudy máme jít.*) nebo spojkami (Např. *Těším se, že přijdeš. Doporučili mu, aby případ znovu prostudoval.*)

2. a) Urči, které věty jsou hlavní a které vedlejší předmětné. Ptej se vhodnými pádovými otázkami.

- Čekal jsem na to, až mi ji někdo představí. Marně přemýšlím, jak se mám obléknout na večírek. Jsem přesvědčena, že je to dobrý člověk. David neví, jakou střední školu si má vybrat. Že už dokončil školu, jsem se dozvěděla včera. Maminka mi poradila, abych se tím tolik netrápila. Nevěřím, že bys to nedokázal. Proč se na mě tak rozzlobila, to bych rád věděl. Dědeček nám vyprávěl, jak to ve městě vypadalo po válce.

b) Vyhledej všechny spojovací výrazy, kterými jsou vedlejší věty předmětné uvozeny.

3. Nahraď holé nebo rozvitě předměty vedlejší větou předmětnou tak, aby smysl zůstal zachován.

- *Příklad: Přemýšlím o změně povolání. – Přemýšlím, že změním povolání.*

Kapitán se postaral o bezpečnou plavbu po moři. Zajímali se o výrobu hedvábí. Zahradník se postaral o květinovou výzdobu sálu. Daniel nám oznámil svůj odjezd. Oddíl se připravoval na noční bojovou hru. Horolezci se rozhodli pro sestup. Teta se rozhodla prodat dům. Rodiče vzpomínali na svoji svatbu. Učitel nám doporučil přečíst si tuto knihu. Na exkurzi jsme se seznámili s výrobou cibulového porcelánu.

4. Rozliš vedlejší věty podmětné a předmětné.

- Nehas, co tě nepálí. Kdo potřebuje nový papír, může si ho vzít na stole. Je zvláštní, že nepřišli. Hned vrátil, co mu nepatřilo. Vysvětlí mi, jak to mám udělat. Překvapilo nás, že o ničem neví. Věděli jsme, že je nemocný. V rádiu hlásili, že budou hrát hity 80. let. Rád bych se dozvěděl, proč dnes nepřišel do školy. Slíbila nám, že tajemství zatím neprozradí. Kdo nechtěl ve školce spát, mohl si jít hrát na zahradu.

5. V souvětích urči větu hlavní a druhy vět vedlejších. Závislosti zakresli do grafu.

- Kdo chtěl, mohl se zeptat, co ho zajímalo. Chtěl bych vědět, kdo ti řekl, že mě to nezajímá. Bylo mi řečeno, že je nezbytné, abych sem přišel přesně ve dvě hodiny. Kdo se zajímá o dějiny, dobře ví, že Kleopatra byla egyptská královna. Zajímá mě, jak můžeš vědět, že někdo rozbil to okno.

